

IL-QORTI TAL-APPELL KRIMINALI

Onor. Imħallef Dr. Aaron M. Bugeja M.A. (Law), LL.D. (melit)

Illum 25 ta' Frar 2021

Appell numru 136 tal-2020

**Il-Pulizija
vs.
Neil ZAMMIT**

Il-Qorti rat is-segwenti :

A. L-IMPUTAZZJONIJIET

1. Dan huwa appell ta' Neil ZAMMIT minn sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) nhar is-27 ta' Lulju 2020 fil-konfront tiegħu fejn wara sentenza preċedenti tal-Qorti tal-Appell Kriminali tat-22 ta' Jannar 2020 fil-konfront tal-appellant, dik il-Qorti kienet sabitu ħati li kkommetta reati waqt il-perjodu ta' ordni ta' probation mogħtija lill-istess Neil ZAMMIT quddiem il-Qorti tal-

Magistrati (Malta) sabiex hija titratta miegħu għar-reati li dwarhom huwa kien tpoġġa taħt ordni ta' probation.

B. IS-SENTENZA APPELLATA

2. Permezz tas-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali tas-27 ta' Lulju 2020, dik il-Qorti wara li qieset li hija kellha titratta mal-appellant biss fir-rigward ta' dawk ir-reati li tagħhom kien tpoġġa taħt probation jgħifieri l-ewwel, it-tieni, ir-raba', il-ħames u s-sitt imputazzjonijiet. Dik il-Qorti imbagħad għaddiet biex għamlet analiżi dettaljata tal-miżuri u l-piena li setgħet tinfliggi fil-konfront tal-appellant f'dak il-kuntest u kkundannatu għal disa' xhur prigunerija.

C. L-APPELL INTERPOST

3. Illi Neil ZAMMIT appella minn din is-sentenza fejn talab lil din il-Qorti sabiex tirrifirma s-sentenza appellata fil-parti fejn imponiet din il-piena u minflokha timponi piena aktar ekwa u ġusta. Dan wara li jgħid li jqis din il-piena bħala waħda eċċessiva meta jitqies li l-Qorti tal-Magistrati kienet rat li kien hemm xaqq ta' dawl fl-appellant meta huwa jgħid li għamel progress li ma xtaqtx li jitilfu. Itenni wkoll li l-piena karċerarja ma kienetx ser tkun tagħlima għalih. Biex wieħed jitgħallem ma kellux għalfejn jingħata piena ta' prigunerija iżda pieni alternattivi li huma s-sies tal-piena ristorattiva. Huwa jisħaq li għandu jingħata ċans ieħor biex iqum fuq saqajh.
4. Semgħet it-trattazzjoni tal-partijiet u rat l-atti kollha tal-kawża;

D. IL-KONSIDERAZZJONIJIET TA' DIN IL-QORTI

Ikkunsidrat

5. Illi minn qari tas-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali tal-14 ta' Jannar 2020, l-appellant kien instab ħati talli saq vettura bil-mutur b'mod traskurat, perikoluż u bla kont; ġiegħel lil xi ħadd biex jaħrab jew jibqa' nieqes; li ma obdiex l-ordnijiet legittimi tal-awtorita jew ta' wieħed li jkun inkarigat minn servizz pubbliku kif ukoll li wettaq dawn ir-reati meta kien taħt **tliet** ordnijiet ta' probation maħruġin favur tiegħu mil-Qorti tal-Maġistrati (Malta) nhar id-19 ta' Ġunju 2013, 18 ta' Marzu 2014, kif ukoll 22 t'April 2015. Din is-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali tat-22 ta' Jannar 2020 kienet titratta reati li seħħew bejn il-15 u s-16 ta' Mejju 2016.
6. Dan l-appell huwa limitat għas-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta) li bis-saħħa tagħha l-appellant ġie trattat għal dik l-ordni tal-probation maħruġa favur tiegħu fit-22 t'April 2015 fejn l-appellant ġie kkundannat għall-piena ta' disa' xhur prigunerija.
7. Kif sewwa rrileva l-appellant fir-rikors tal-appell tiegħu din il-Qorti, bħala Qorti tal-Appell Kriminali hija qorti ta' reviżjoni tas-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati. Bħala regola din il-Qorti ma tiddisturbax u tbiddilx il-piena mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati. Fi proċeduri t'appell, il-Qorti tal-Appell Kriminali trid tistħarreg:
 - (a) jekk il-Qorti tal-Maġistrati setgħetx legalment u raġonevolment tasal għas-sentenza tagħha; u

(b) jekk il-piena inflitta minn dik il-Qorti kienetx taqa' fil-parametri legali; jekk kienetx żbaljata fil-prinċipju; jew jekk kienetx manifestament eċċessiva.

8. F'dan il-każ, il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) għamlet eżami akkurat ħafna ta' kif u safejn hija setgħet titratta mal-ħati għar-reat li dwaru tkun saret l-ordni b'kull mod li setgħet titratta lill-ħati li kieku kien għadu kemm ġie dikjarat ħati minnha jew quddiemha ta' dak ir-reat. Din il-Qorti rat ir-raġunar tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta) u tqis li dan huwa, fil-maġġor parti tiegħu, mingħajr żbalji. B'hekk din il-Qorti mhix se toqgħod tirrepeti jew tikkummenta ulterjorment dwar dak li kitbet il-Qorti tal-Maġistrati fis-sentenza appellata.

9. Din il-Qorti ma taqbilx ma punt wieħed li ssemma' fis-sentenza appellata li pero ma kellux effett fuq il-komputazzjoni tal-piena fi kwalunkwe każ. Biss peress li huwa punt ta' prinċipju legali din il-Qorti għandha bilfors tagħmel l-osservazzjoni segwenti. Il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) stqarret li r-reati li tagħhom l-appellant ġie mixli bihom (u li minnha kien misjub ħati dwarhom bis-sentenza tagħha tat-22 t'April 2015) kellhom jitqiesu bħala reat kontinwat fit-termini tal-artikolu 18 tal-Kodiċi Kriminali. Imbagħad qalet li kellha tingħata piena għall-ewwel imputazzjoni li setgħet tiżdied bi grad jew tnejn. Fuq dan il-punt din il-Qorti ma taqbilx.

10. Fil-fatt minn imkien ma jirriżulta li l-Prosekuzzjoni imputat dawn ir-reati bħala li huma marbuta bir-rabta tar-reat kontinwat – la fl-imputazzjonijiet oriġinali u l-anqas fin-nota tar-rinviju għall-ġudizzju mibgħuta mill-Avukat Ġenerali. L-anqas ma jirriżulta li dik il-Qorti kienet ikkunsidrat l-applikazzjoni tal-artikolu 18 tal-Kodiċi

Kriminali meta kienet ġiet biex teroga s-sentenza tat-22 t'April 2015 fil-konfront tal-ħati.

11. Fil-kawża **Il-Pulizija vs Joseph Cini** deċiża minn din il-Qorti presjeduta mill-Imħallef Vincent de Gaetano nhar il-5 ta' Lulju 1996 ġie deċiż illi:

Bhalma l-paragrafi ta' l-artikolu 17 tal-Kodici Kriminali (re: konkors ta' reati u ta' piena) ma jistghux jittiehdu in konsiderazzjoni u jigu applikati mill-Qorti jekk il-prosekuzzjoni ma tressaqx aktar minn imputazzjoni ta' reat wiehed fl-istess kawza, hekk ukoll jekk il-prosekuzzjoni ma tkunx ikkontemplat id-diversi infrazzjonijiet bhala reat kontinwat u gabithom kollha fl-istess kawza bhala tali reat kontinwat, il-Qorti necessarjament, trid taghti sentenza separata f'kull kawza ossia ghal kull infrazzjoni jew għall-infrazzjonijiet migjuba f'dik il-kawza. L-uniku rimedju li tipprospetta l-ligi hu li jekk il-Qorti tara li d-diversi infrazzjonijiet f'kawzi separati kellhom jigu ttrattati bhala reat kontinwat f'kawza wahda, l-Qorti għandha timmodera u tadegwa l-piena għac-cirkostanzi.

12. Dan ġie wkoll ekeġġjat fis-sentenza ta' din il-Qorti kolleġjalment komposta fl-ismijiet **Ir-Repubblika ta' Malta vs. David Gatt**, deċiża nhar it-12 ta' Diċembru 2013 :

Kwantu għall-artikolu 18, dan la hu kontemplat fil-Kapi individwalment u lanqas bejn it-Tieni u t-Tielet Kap stante li jidher li si tratta ta' infrazzjonijiet distinti. Fi kwalunkwe każ fejn il-prosekuzzjoni ma tkunx ikkontemplat diversi infrazzjonijiet bhala reat kontinwat, l-uniku rimedju hu li jekk il-Qorti tara li d-diversi infrazzjonijiet kellhom jigu ttrattati bhala reat kontinwat, il-Qorti għandha timmodera u tadegwa l-piena għac-cirkostanzi.

13. B'hekk din il-Qorti ma taqbilx mal-osservazzjoni tal-Qorti tal-Maġistrati li f'dan il-każ kien japplika l-artikolu 18 tal-Kodici Kriminali. Biss minkejja dik l-osservazzjoni jirriżulta li l-appellant ma sofrta ebda preġudizzju in kwantu l-istess Qorti, aktar tard, iżżid tgħid hekk:

..il-Qorti hija tal-feha li għandha tnaqqas il-piena bżewg gradi ai termini ta' l-artikolu 37, u li m'għandhiex iżżied il-piena fir-rigward ta' l-ewwel u l-hames imputazzjonijiet ghalkemm qed jitqiesu bhala reat kontinwat.

14. Għalhekk din il-Qorti ma tarax li għandha tikkummenta ulterjorment dwar dan in kwantu l-posizzjoni tal-appellant baqgħet l-istess daqslikieku l-Qorti ma semmietx l-osservazzjoni tar-reat kontinwat.
15. Fil-fatt il-piena maħduma mill-Qorti tal-Maġistrati ta' disa' xhur prigunerija tirriżulta li hija l-piena fil-minimu tagħha meta kalkulata bi tnaqqis ta' żewġ gradi kif imsemmi mill-istess Qorti tal-Maġistrati skont l-artikolu 37 tal-Kodiċi Kriminali.
16. Imbagħad din il-Qorti rat li l-Qorti tal-Maġistrati (Malta) ħadet ukoll kont tal-fedina penali aġġornata tal-appellant li turi li l-appellant – anke wara Mejju 2016 ċjoe d-data tar-reati li għalihom ġie kundannat mill-Qorti tal-Appell Kriminali bis-sentenza tagħha tat-22 ta' Jannar 2020 u li waslu għal dawn il-proċeduri, xorta waħda baqa' jikser il-liġi tant li fetaħ każijiet oħra u ġie kundannat b'diversi sentenzi oħra fl-2018 u fl-2019.
17. Il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) kellha għalhekk aktar minn prova biżżejjed li turi mhux biss li l-appellant ingħata aktar minn ċans wieħed biex jevita l-ħabs, iżda bl-aktar mod ċar ma żammx lura mill-jiftaħ każijiet oħra minkejja l-probations kollha li ingħata. Din il-Qorti b'hekk ma tista bl-ebda mod tgħid li l-Qorti tal-Maġistrati (Malta) kienet legalment u raġjonevolment żbaljata fil-konklużjonijiet tagħha.

Decide

Konsegwentement, għar-raġunijiet premessi, din il-Qorti, tiċhad l-appell u tikkonferma s-sentenza appellata.

Aaron M. Bugeja
Imħallef